

وَالَّذِينَيَكْنِزُونَالذَّهَبَوَالْفِضَّةَوَلاَيُنفِقُونَهَافِيسَبِيلِاللّهِفَبَشِّرْهُمبِعَذَابٍأَلِيمٍ “Altını ve gümüşü biriktirip de onları Allah yolunda infak etmeyenler var ya, işte sen onlar için elem verici bir azabı müjdele” (Tevbe Sûresi, 9/34) ayetindeki infak ile farz olan zekât kastedilmiştir. İkincisi, kişinin hem kendisine hem bakmakla yükümlü olduğu kimselere yaptığı harcamalardır. Nitekim EbûHüreyre (r.a.)’tan rivayet edilen bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: “Allah yolunda infak ettiğin/harcadığın bir dinar, köle azad etmek için harcadığın bir dinar, yoksula sadaka olarak verdiğin bir dinar ve aile halkına harcadığın bir dinardan sevabı en çok olanı aile halkına harcadığındır.” (Müslim, Zekât, 38;10) Üçüncüsü, Allah yolunda cihat etmek, vatani düşmana karşı savunmak için yapılan harcamalardır.

وَأَنفِقُواْفِيسَبِيلِاللّهِوَلاَتُلْقُواْبِأَيْدِيكُمْإِلَىالتَّهْلُكَةِوَأَحْسِنُوَاْإِنَّاللّهَيُحِبُّالْمُحْسِنِينَ& “Mallarınızı Allah yolunda infak edin de kendinizi kendi elinizle tehlikeye atmayın ve işlerinizi iyi yapın. Şüphesiz Allah işlerini iyi yapanları sever.” (Bakara, 2/195) ve benzeri ayetlerde bu husus belirtilmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi nafile olarak verilenlere de infak denir. Çünkü Yüce Rabbimiz:

وَأَنفِقُوامِنمَّارَزَقْنَاكُممِّنقَبْلِأَنيَأْتِيَأَحَدَكُمُالْمَوْتُفَيَقُولَرَبِّلَوْلَا

أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ “Sizden birine ölüm gelip de: “Rabbim, benim ecelim yakın bir süreye kadar tehir etsen de, sadaka verip iyi kimselerden olsam” demesinden önce size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda infak edin” (Münâfikûn Sûresi, 63/10) buyurmuştur. Görüldüğü gibi ayette infak ile sadaka beraber zikredilmiştir. Aslında infak, sadece mal ile yapılan yardım değil, kişinin sahip olduğu her türlü nimetlerden başkalarını da yararlandırması demektir. Kur’an’da 14’ü Mekke’de, 11’i Medine’de inen toplam 25 sûrede ve doğrudan 80 küsur âyette infak üzerinde durulmaktadır. Bununla birlikte, bir âyette yoksul düşme (İsrâ 17/100), yetmişe yakın âyette ise “harcama yapma” anlamında geçmektedir. Bu âyetlerden başka, infak, sadaka, zekât, yardım vs. dolaylı âyetleri de sayarsak 200 küsur yerde infak üzerinde durulmuştur. Mekkeîsûrelerde vurgulanan “tezkiye/zekât” çağrıları ile birlikte “infak” kavramının, bazen “afv”, ilerleyen yıllarda ise “sadaka” kavramlarının kullanılmaya başlamasıyla daha da derinlik kazandığını görmekteyiz. Çünkü müminler Medine’de yeni bir şehir kurmuş, artık mala mülike kavuşmaya başlamıştır. İnfakın farz olanına zekât adı verilir. Zekât’ın ilk anlamı “artma ve çoğalma”, ikinci anlamı “arı duru hale getirme.”dir. Zekât’ın Kur’ani açılımı, “artmak ve arınmak için ödenmesi gereken bedeli ödemek” demektir. Rasyonel matematiğe göre 40’tan 1 çırsa 39, iman matematiğine göre 40’tan 1 çırsa 400 kalır. Zekâtı verilen malın artışı, budanan çubuğun üzümündeki artışa benzer. Bu artış meyvenin artışıdır ve buna “bereket” adı verilir. İnfakın nafiye olanına fıkihta sadaka adı verilir. Sadaka, “doğruluk, dürüstlük, sadakat” demektir. Zaten sadakaya da, kişi Allah’ın verdiği servet emanetine “mülikiyet” olarak değil “emanet” olarak bakıp onu paylaştığı için “sadaka” adı verilmiştir. Zira serveti paylaşmak, emanete sadakat, onu biriktirmek ve hasislik yapmak, emanete ihanettir. İnfak’ın Ramazan ayına has olanına fitr denilir. Fıtrat sadakası, yani zengin olsun olmasının, insanın “varoluş” infakı olduğu için bu adı almıştır. İnfak’ın sırf maldan yapılanına hayr denilir. Kur’an serveti “hayr” olarak isimlendirir. Yardım meselesi Kur’an’da şu üç ana kavram ile anlatılır: İnfak, Sadaka ve Zekât Başka kavramlar da vardır: İhsan, Birr, Kard, Kısme… Zekât: Malın arındırılması ve bereketlenmesi için, mallardaki Allah’ın bir hakkıdır. Sadaka: İmanın güçlenmesi ve istikrarı için, mallardaki insanların bir hakkıdır. İnfak: Allah’ın rızasını kazanmak ve sükûnete ermek için, verilen nimetlerin bir hakkıdır. İnfak kavramı, sözlüklerde “tükenmek, tamamlanmak, son bulmak” manasındaki nefk kökünden türetilmiştir. Dinî-ahlâkî bir terim olarak genellikle: “Allah’ın hoşnutluğunu elde etme amacıyla kişinin kendi servetinden harcama yapması, muhtaçlara aynî veya nakdî yardımda bulunması” demektir. Nifak zehir, infak panzehirdir. Nifak

hastalık, infak ilacıdır/devasıdır. İnfak; fakirin, muhtacın gönünlüne ve dünyasına girebilmenin en önemli yolu, yakınlaşmanın en isabetli köprüsü ve yürekten yüreğe kurulan manevi bir tüneldir. İnfak olmazsa ne olur? İnfak olmazsa, nifak olur. İnfak olmazsa, cimrilik olur. İnfak olmazsa, bencillik olur. İnfak olmazsa, kibir olur. İnfak olmazsa, nankörük olur. İnfak olmazsa, şımarıklık olur. İnfak olmazsa, uyumsuzluk olur. İnfak olmazsa, tamahkârlık olur. İnfak olmazsa, azgınlık olur. İnfak olmazsa, zulüm olur. İnfak olursa ne olur? İnfak olursa, iman olur. İnfak olursa, isâr olur. İnfak olursa, denge olur. İnfak olursa, saadet olur. İnfak olursa, merhamet olur. İnfak olursa, azim olur. İnfak olursa, bereket olur. İnfak olursa, özgürlük olur. İnfak olursa, ihsan olur. İnfak olursa, mükâfat olur.

 ُلْ إِنَّ

رَبِّي

يَبْسُطُ

الرِّزْقَ

لِمَن يَشَاء

مِنْ

عِبَادِهِ

وَيَقْدِرُ

لَهُ وَمَا

أَنفَقْتُم

مِّن شَيْءٍ

فَهُوَ

يُخْلِفُهُ

وَهُوَ

خَيْرُ

الرَّازِقِي

06;َ “Siz her neyi Allah için infak ederseniz, Allah onun yerine başkasını

(hem de daha iyisini size) verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.” (Sebe, 39) İnfak Ahlakı

nelerdir? 1. İnfak, sadece para ve eşya ile değil, Allah’ın insana verdiği her

türlü rızık üzerinden yapılmalıdır. İnfak, sadece zenginlik işi değildir, iman işidir.

Rezzak olan Allah’tan, rızık olarak şahadet istemek… “Kendilerine rızık olarak

verdiğimizden de Allah yolunda infak ederler.” (Bakara, 3) 2. İnfak, sadece varlık

zamanlarında değil, hem varlık hem darlık zamanlarında yapılmalıdır. Zekât ile infak

arasındaki en büyük fark budur.

الَّذِينَ

يُنفِقُونَ

فِي

السَّرَّاء

وَالضَّرَّا

69;

وَالْكَاظِم

16;ينَ

الْغَيْظَ

وَالْعَافِي

06;َ عَنِ

النَّاسِ

وَاللّهُ

يُحِبُّ

الْمُحْسِنِينَ “O takvâ sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için infak ederler; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (Ali İmran, 134) 3. İnfak, güsterişten, reklamdan, beklentiden ve her türlü hesaptan uzak, yalnızca Allah rızası için yapılmalıdır. Mistah b. Üsase’nin hatırası ve inen Nûr Sûresi 22. ayet…(ifk hadisesi)

وَلَا
يَأْتَلِ
أُوْلُوا
الْفَضْلِ
مِنكُمْ
وَالسَّعَةِ
أَن يُؤْتُوا
أُوْلِي
الْقُرْبَى
وَا.لْمَسَاكِينَ
وَالْمُهَاجِرِينَ فِي
سَبِيلِ
اللَّهِ
وَلْيَعْفُوا
وَلْيَصْفَحُوا أَلَا
تُحِبُّونَ
أَن يَغْفِرَ
اللَّهُ
لَكُمْ
وَاللَّهُ
غَفُورٌ
رَّحِيمٌ “İçinizden varlık ve servet sahibi kimseler yakınlarına, düşkünlere ve Allah yolunda hicret edenlere (kendi mallarından bir şey) vermeyeceklerine yemin etmesinler. Onlar affetsinler, vazgeçip iyi muamelede bulunsunlar. Allah’ın sizi bağışlamasını arzu etmez misiniz? Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” Nûr Sûresi 22

Verileni unutup, Verenin adı ile hareket edebilmek… 4. İnfak, gece-gündüz, gizli-açık, her halde ve her durumda ortaya konmalı, gü çilü bir niyet muhasebesi üzerine bina edilerek yapılmalıdır.

الَّذِينَ
يُنفِقُونَ
أَمْوَالَهُمبِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِسِرًّا
وَعَلاَنِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ

عِندَ
رَبِّهِمْ
وَلاَ خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ
وَلاَ هُمْ
يَحْزَنُونَ
“Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık hayra sarfedenler var ya, onların mükâfatları Allah katındadır. Onlara korku yoktur, üzüntü de çekmezler.” (Bakara, 274) 5. İnfak, karşıdaki insanın onurunu zedeleyecek, onu insanlar içerisinde kü ç ük düşürecek ve o şahsı yanlış hallere sevk edecek her türlü durumdan uzak bir şekilde yapılmalıdır. 6. İnfak, gözden çıkarılmış ve değerini kaybetmiş mallardan değil, en iyi ve en kaliteli mallardan seçilerek yapılmalıdır. يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَ.نُواْ
أَنفِقُواْ
مِن
طَيِّبَاتِ
مَا
كَسَبْتُمْ
وَم.ِمَّا
أَخْرَجْنَا
لَكُم مِّنَ
الأَرْضِ
وَلاَ
تَيَمَّمُواْ الْخَبِيثَ
مِنْهُ
تُنفِقُونَ
وَلَسْتُم
بِآخِذِيهِ
إِل.اَّ أ.َ.ن
تُغْمِضُواْ
فِيهِ
وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ
غَنِيٌّ
حَمِيدٌ “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın/infak edin. Size verilse, gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye lâyıktır.” (Bakara, 267) لَن
تَنَالُواْ
الْبِرَّ
حَتَّى
تُنفِقُواْ
مِمَّا

تُحِبُّونَ
وَمَا
تُنفِقُواْ
مِن شَيْءٍ
فَإِنَّ
اللّهَ بِهِ
عَلِيمٌ “Sevdiğiniz Őeylerden (Allah yolunda) infak etmedikçe, gerçek manada iyiliğe yani imana eremezsiniz. Her ne harcarsanız, Allah onu hakkıyla bilir.” (Ali İmran, 92) 7. İnfak, hak edeni iyice tespit edilerek, bazen öncelik sırası gözetilerek, gerçek ihtiyaç sahipleri isabetli bir Şekilde ortaya konularak yapılmalıdır. وَمَا
لَكُمْ
أَلَّا
تُنفِقُوا
فِي سَبِيلِ
اللَّهِ
وَلِلَّهِ
مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ
لَا
يَسْتَوِي
مِنكُم مَّنْ
أَنفَقَ مِن
قَبْلِ
الْفَتْحِ
وَقَاتَلَ
أُوْلَئِكَ
أَعْظَمُ
دَرَجَةً
مِّنَ
الَّذِينَ
أَنفَقُوا
مِن بَعْدُ
وَقَاتَلُوا
وَكُلًّا
وَعَدَ
اللَّهُ
الْحُسْنَى
وَاللَّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ “Ne oluyor size ki, Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Hâlbuki göklerin ve yerin mirası Allah’ındır. Elbette içinizden, fetihten önce harcayan ve savaŐanlar, daha sonra harcıyı savaŐanlara eŐit değildir. Onların derecesi, sonradan infak eden ve savaŐanlardan daha yüksektir. Bununla beraber Allah hepsine de en güz el olanı vâdetmiŐtir.

مِنَ اللّهِ
فَاسْتَبْشِ
85;ُواْ
بِبَيْعِكُم
15; الَّذِي
بَايَعْتُم
بِهِ
وَذَلِكَ
هُوَ
الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ “Allah
müminlerden, mallarını ve canlarını, kendilerine (verilecek) cennet karşılığında satın
almıştır. Çünkü onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler,
öldürler. (Bu), Tevrat’ta, İncil’de ve Kur’an’da Allah
üzerine hak bir vaaddir. Allah’tan daha çok sözünü yerine
getiren kim vardır! O halde O’nunla yapmış olduğunuz bu alış verişinizden dolayı sevinin.
İşte bu, (gerçekten) büyük kazançtır.” (Tevbe, 111)
İnfak’tan neler kazanırız? İnfakın, Allah’a, insanın kendi kalbine, ruhuna ve hayata
bakan yönleri, yani faydaları vardır. İnfakın Allah’a bakan yönü, kulun
şükrünü yerine getirmesidir. İnfakın kalbe bakan yönü, kulun
imanının kuvvetlenmesidir. İnfakın ruha bakan yönü, kulun takvayı tam anlamı ile
kuşanmasıdır. İnfakın hayata bakan yönü, kulun diğer kullarla kardeşlik hukukunu tam
anlamı ile tesis etmesidir. Ebû Hüreyre radiyallahu anh’den rivayet edildiğine
göre Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu: “Her Allah’ın
günü iki melek iner. Bunlardan biri: “Allah’ım! Malını verene yenisini ver!
diye dua eder.” Diğeri de: “Allah’ım! Cimrilik edenin malını yok et! diye
beddua eder.” Buhârî, Zekât, 27; Müslim, Zekât, 57)
لَنْ
تَنَالُوا
الْبِرَّ
حَتَّى
تُنْفِقُوا
مِمَّا
تُحِبُّونَ
وَمَا
تُنْفِقُوا
مِنْ شَىْءٍ
فَاِنَّ
اللهَ بِهِ
عَلِيمٌ Abdullah b. Ömer’ın
canının çok çektiği bir balığı bir fakire vermesi Hz. Ömer’ın oğlu
Abdullah Arafat’tan Cuhfe’ye indiğinde hastalandı. Canı balık çekmişti.
“Canım balık yemek istiyor. Benim için bulamaz mısınız?” dedi. Aradılar
sonunda bir taneden başka bulamadılar. Onu alıp Abdullah’ın hanımı Safiye b. Ebi
Ubeyd’e getirdiler. O da pişirip onun önüne koydu o sırada bir fakir gelerek
Abdullah’ın yanına oturdu. Abdullah O’na şu balığı al da ye!” dedi. Bunun
üzerine oradakiler “Sübhanellah! Bizi o kadar yordun; bu balığı günç
bela bulabildik onu sen ye; bu adama da başka bir şey veririz” dedilerse de O “Ben

bu balığı ¸ok istedim. Öyle ise onu sadaka vereceğim” dedi. (Ebu Nuaym - Hilye) Ebu Ukayl’ın bir gece boyu ¸alışıp kazandığı hurmanın yarısını infak etmesi Ebu Ukayl (ra) bir gün iki avu¸ hurma karşılığında akşamdan sabaha kadar sırtında yük taşıdı. Bunların bir avucunu aile efradına yemeleri ve ihtiya¸lerini karşılamak üzere götürüp diğerini de Allah yolunda infak i¸in Hz. Peygambere getirdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber “Onu sadakaların i¸erisine kat!” buyurdular. Münafıklar Ebu Ukayl ile alay ederek “Onun Allah i¸in bir avu¸ hurma vermesi kendisine ne temin edecektir?” dediler. Bu olay üzerine الَّذِينَيَلْمِزُونَالْمُطَّوِّعِينَمِنَالْمُؤْمِنِينَفِيالصَّدَقَاتِوَالَّذِينَلاَيَجِدُونَإِلاَّجُهْدَهُمْفَيَسْخَرُونَمِنْهُمْسَخِرَاللّهُمِننْهُمْوَلَهُمْعَذَابٌأَلِيمٌ “Sadakalar hususunda, (onu, imkânları olup) gönülden (gelerek ¸ok¸a) veren müminleri de (zengin olmadıklarından) gü¸lerinin yettiğinden başkasını bulamayanları da ayıplayarak, bu yüzden onları alaya alan (o münafık)lar yok mu, (asıl) Allah onlarla alay etmiştir ve onlar i¸in (pek) elemli bir azap vardır!” (Tövbe -79) mealindeki ayet nazil oldu. (Taberani) Hz. Osman’ın iki yüz deveyi İslam ordusuna vermesi Hz. Peygamber bir hutbe irad ederek mali sıkıntı ¸eken İslam ordusuna yardım etmek hususunda sahabeleri teşvik etti. Bunun üzerine Hz. Osman kalkarak “ben ¸ullarıyla eğerleriyle birlikte yüz deve veriyorum” dedi. Hz. Peygamber bulunduğu yerden bir basamak inerek yine teşvik yollu şeyler söyledi. Hz. Osman bu kez de kalkarak aynı şekilde ikinci bir yüz deveyi de verdiğini söyledi. Hz. Peygamber hayrete düşen bir insanın yaptığı gibi mübarek elleriyle işaret ederek “Bundan sonra yapacağı şeyler Osman’a bir zarar vermez.” buyurdular. Abdurrahman b.Avf’ın yedi yüz develik bir kervanı infak etmesi Hz. Aişe validemiz Medine’de evinde bulunduğu bir sırada dışarıda bazı sesler duydu ve ne olduğunu sordu. “Abdurrahman b. Avf’ın Şam’dan yiyecek getirmekte olan kervanı döndü, bu sesler de ondan geliyor” dediler. Bu kervan 700 deveden meydana gelmiş olup Medine onların sesleriyle ¸inliyordu. Bunun üzerine Hz. Aişe “Ben Hz. Peygamber’ın Abdurrahman b. Avf’ın cennete sürünerek girdiğini gördüm.” buyurduğunu işitmiştim.” dedi. Bu sözler Abdurrahman’ın kulağına gittiğinde “Eğer yapabilirsem oraya (cennete)

sürünerek değil ayakta ve yürüyerek girmeye çalışacağım” dedi. Ve gelen kervanları bütün yükleri ve hayvanlarıyla birlikte Allah yolunda infak etti. (Hayat’üs Sahabe) Sahabeler kendileri muhtaç olsa bile verirlerdi Ebu Hureyre’den (ra): “Biri Peygamberimize gelerek aç kaldım dedi. Peygamberimiz hanımlarına bu adamın karnını doyurmak için haber gönderdi. Evlerinde sudan başka yiyecek içecek bir şey olmadığı cevabı geldi. Efendimiz, ashabına: “ Bu kişiyi sofrasına alacak (misafir edecek) kim var?” dedi. “Ey Allah’ın elçisi! Ben onu misafir kabul ederim,” diyerek adamı evine götürdü. Hanımına, bu peygamberimizin misafiridir, buna iyi bak deyince karısı çocukların yiyecekleri var ne yapalım? dedi. Adam: “Olan yemeği getir, mumu yak, çocuklar yemek isterse onları uyut.” Kadın, kocasının buyruklarını yaptı ve mumu düzeltecekmiş gibi davrandı ve söndürdü. Yemeği misafirin önüne koydu, karanlıkta karı-koca yemek çiğner gibi yaptılar. O gece evdekiler aç yattılar. Sabah olunca Peygamberimizin yanına gittiler. Resulullah (asm): “İkinizin (misafirle senin) bu geceki durumunuzdan Allah hoşnut oldu!” buyurdu. Ve bu ayet nazil oldu: “Onlardan önce o yurda (Medine’ye) yerleşmiş ve (samîmâne) imana sarılmış olanlar (Ensar), kendilerine hicret edip gelen (Muhacir)leri severler; hem (onlara) verilenlerden dolayı sinelerinde bir ihtiyaç (bir rahatsızlık) duymazlar ve kendilerinde bir sıkıntı (bir ihtiyaç) bile olsa, (o kardeşlerini) kendi nefislerine tercih ederler! Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!” (Haşir 9) (Zübde-tül Buhari) Günlerden bir gün Tebük seferinin hazırlıkları yapılıyor ve bütün müminler ellerindeki avucundakileri Rasule teslim ediyorlar. Hz. Ömer kimseden özellikle de Ebu Bekir’den hayırda geri kalmamanın derdinde. Neyi var neyi yoksa çoğunu alıp geliyor ve Allah’ın elçisine teslim ediyor. Kâinatın efendisi soruyor: -Ya Ömer malının ne kadarını getirdin? -Malımın yarısını getirdim ey Allah’ın elçisi, yarısını da aileme ve çocuklarıma bıraktım. Diyor Ömer ve seviniyor çünkü yarış içerisinde olduğu Ebu Bekir’den daha fazla infak etmişti. Rasululla

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)